

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Statskontorets rapport Hund under kontroll samt promemoria som kompletterar rapporten

Er beteckning: LI2024/01332

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker i det stora hela förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter samt Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192). Många av förändringarna är endast av redaktionell karaktär. Dessa bedöms ändå vara väl avvägda och nödvändiga då de tydliggör lagen. Detta kommer leda till en mera rättssäker och likvärdig hantering nationellt.

Länsstyrelsen anser att remissen på många sätt harmoniserat tillsynslagen med djurskyddslagen. Harmonisering har skett både genom formuleringar men även genom att polismyndigheten och länsstyrelserna givits samma möjligheter, till exempel omedelbart omhändertagande hos personer med djurförbud. Detta tycker länsstyrelsen är positivt.

Länsstyrelsen ställer sig dock tveksam till införande av ett tillfälligt omhändertagande för att testa hundens mentala status samt hanteringen av kostnaderna för det tillfälliga omhändertagandet.

Länsstyrelsen är även kritisk till bedömningen att inga extra medel behöver tillföras myndigheterna. Redovisningen visar att förändringarna kommer leda till ökade resursbehov. Dessa ska inte finansieras genom att andra kontrollområden hos myndigheten åsidosätts.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen i Jönköpings län ser positivt på Statskontorets rapport Hund under kontroll – förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen och välkomnar i stort de förslag som lämnas i rapporten.

Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

11 § Länsstyrelsen är tveksam till att förslaget kommer bli användbart i praktiken. Dels omfattar nuvarande förslag att endast hundens mentala status ska undersökas. När hunden omhändertas enligt 11 a-c § ska länsstyrelsen efter utredning besluta om vad som ska hända med hunden. Denna utredning utgörs idag av både en undersökning av hundens fysiska och mentala status enligt Lst Norrbottens föreskrifter. Det bör vara samma kriterier för tillfälligt omhändertagande som för annat omhändertagande. Vi anser därför att det vid tillfälligt omhändertagande även bör en veterinärundersökning av hunden. Detta för att utesluta att det finns en fysisk orsak till hundens beteende samt bedöma om det föreligger fara för djurets fysiska eller psykiska hälsa att genomföra mentalbesiktningen.

I förslaget anges att Länsstyrelsen snarast ska vidta åtgärder som behövs för att undersöka hundens mentala status och bedöma om hunden riskerar att orsaka skada eller avsevärd olägenhet för omgivningen. Då det är polismyndigheten som genomför denna typ av undersökning och bedömning av hundens mentala status saknar Länsstyrelsen möjlighet att påverka hur snabbt en sådan kan genomföras. Det bedöms inte möjligt att avvakta med ett tillfälligt omhändertagande tills en tid finns för mentalbesiktning, då det finns en risk att hunden göms.

Vidare anser Länsstyrelsen att samma principer bör gälla här som inför andra mentalbesiktningar, det vill säga att hunden ska vara uppstallad några dagar innan besiktningen, samt vara veterinärundersökt inför.

**Om möjligheten för tillfälligt omhändertagande ska införas
föreslås i stället följande lydelse:**

11 § Länsstyrelsen får besluta att en hund ska omhändertas tillfälligt, om det behövs för att undersöka hundens mentala och fysiska status och bedöma om hunden riskerar att orsaka skada eller avsevärd olägenhet för omgivningen.

Om en hund omhändertas med stöd av första stycket, ska länsstyrelsen snarast möjligt

1. vidta de åtgärder som behövs för att genomföra lämpliga undersökningar, och

2. när undersökning är gjord pröva om det tillfälliga omhändertagandet ska upphöra eller om hunden ska omhändertas enligt 11 a § eller 11 c § för att hindra att den orsakar skada eller avsevärd olägenhet.

11 a § Tillstyrker förslaget. Omformuleringen förtydligar på ett bra sätt Länsstyrelsens befogenheter och förutsättningar.

11 b § Tillstyrker förslaget. Införande av 11 b § gör lagstiftningen mer effektiv och ändamålsenlig.

11 c § Tillstyrker. Det bedöms viktigt att även Länsstyrelsen kan besluta om omedelbart omhändertagande av hund.

11 d § Tillstyrker. Positivt med harmonisering med djurskyddslagen och tydliggörande om att även avkommor omfattas av omhändertagande.

11 e § Tillstyrker. Redaktionell ändring förenklar förståelsen.

12 § Tillstyrker att nuvarande 12 § delas upp i fler paragrafer. Detta tydliggör innehållet och gör lagen mera lättläst.

12 a § Tillstyrker. Länsstyrelsen ställer sig positivt till möjligheten i punkt 2 b att hunden får avlivas även när det inte går att sälja eller överlåta individen enligt beslutat.

15 § Tillstyrker. Att ändra formuleringen från "meddela" till "besluta" om hundförbud förstärker allvaret i åtgärden.

15 a § punkt 1 Tillstyrker men önskar påpeka möjlig omformulering. Länsstyrelsen ser positivt på att 15 § delas in med underparagrafer då detta gör innehållet tydligare.

Länsstyrelsen ser dock att det kan finnas ett behov av att harmonisera lydelsen i punkt 1 "Ett hundförbud ska inte meddelas om det är uppenbart att de omständigheter som ligger till grund för att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas...".

Ordet "uppenbart" har använts tidigare i djurskyddslagen men reviderats till ordet "sannolikt". I 9 kap. 1 § andra stycket punkt 7 djurskyddslagen står: *Djurförbud ska dock inte beslutas om det är sannolikt att den omständighet som annars ska leda till djurförbud inte kommer att upprepas.*

Länsstyrelsen anser att formuleringen "sannolikt" ger myndigheten ett större beslutsutrymme vid handläggningen av djurförbud. Det ger bättre förutsättningar för myndigheten att göra bedömningar från fall till fall och avstå från ett förbud när det inte behövs. Ordet "uppenbart" ställer mera långtgående krav på att vi ska vara helt säkra på att omständigheterna inte kommer upprepas. Detta gör att det blir svårare att inte ta beslut om hundförbud om man håller kvar vid nuvarande lydelsen. Ordet "sannolikt" ger ärendehanteringens bättre förutsättningar att arbeta enligt proportionalitetsprincipen vilket är i linje med förvaltningslagen. Myndigheten ska inte ställa mera långtgående krav än de som behövs.

Länsstyrelsen förespråkar därför följande lydelse:

15 a § Ett hundförbud ska inte beslutas om

det är sannolikt att de omständigheter som ligger till grund för att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas, eller

den som förbudet avser är under femton år.

15 b § Tillstyrker. Bra att tillägget görs då det ger en harmonisering mellan djurskyddslagen och tillsynslagen hantering av likvärdiga ärenden.

18 a-f §§ Tillstyrker. Länsstyrelsen ser positivt på att befogenheterna ges likt de i djurskyddslagen. Eftersom det saknas resurser idag på Länsstyrelsen att utföra tillsynskontroller är det bra att det inte är en skyldighet att utföra fysisk kontroll utan en möjlighet vid behov. Det skapar förutsättningar för bättre beslut och gynnar rättssäkerheten.

18 g § Tillstyrker att även utöva tillsyn läggs till som tillfälle när handräckning kan begäras. Länsstyrelsen positiv till att ordet "annars" tagits bort i punkt 2.

20 § Tillstyrker att förskottering och övrig hantering av kostnader för omhändertagande i sin helhet läggs på Länsstyrelsen. Detta bedöms tydliggöra för inblandade parter vem som ska faktureras samt ge en sammanhängande bild av kostnaderna.

20 a § Tillstyrker inte förslaget då ett tillfälligt omhändertagande enligt 11 § kan innebära stora kostnader som ska belastas förvaltningsanslaget.

Samma principer bör gälla här som inför andra mentalbesiktningar. Det vill säga att hunden ska vara uppstallad några dagar innan besiktningen samt vara veterinärundersökt innan besiktningen. Länsstyrelsen kan därtill inte påverka tiden för när polisen har möjlighet att utföra besiktning.

Under det tillfälliga omhändertagandet ska länsstyrelserna enligt förslaget belastas med kostnaderna som förutom mentalbesiktning och veterinärundersökning (om sådan införs enligt önskemål) även innefattar transport av hund till och från de olika undersökningarna och uppställningen, inhysning, skötsel, foder m.m. Varje dygn innebär en kostnad och varaktigheten på det tillfälliga omhändertagandet styrs av polisens möjlighet att erbjuda tid för mentalbesiktning.

I dagsläget dröjer det ibland upp till två veckor att få en tid för att mentalbesikta en hund hos polismyndigheten. Det finns en tydlig ökande trend 2024 gällande antal mentalbesiktningar. Om tillfälliga omhändertaganden används kommer mentalbesiktningarna öka ytterligare vilket innebär en ökad belastning för polismyndigheten, länsstyrelserna samt de uppställnings-platser som länsstyrelserna använder och som ofta utöver transport av hunden är de som för hunden på besiktningen. Länsstyrelsen befarar att det kan ta ännu längre tid innan man får en tid för mentalbesiktning hos polismyndigheten.

Enligt skälen för promemorians förslag ska ett tillfälligt omhändertagande bestå i väntan på att Länsstyrelsen fattar eventuellt beslut om omhändertagande med stöd av nuvarande 11 § tillsynslagen. Detta då det bedöms föreligga en risk att hunden göms om hunden lämnas tillbaka i väntan på nytt beslut. Vidare framgår att om länsstyrelsen bedömer att det finns skäl för ett omhändertagande, men inte ett beslut om ett omedelbart omhändertagande, bör det tillfälliga omhändertagandet således bestå medan hundägaren får tillfälle att yttra sig enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) inför beslut om omhändertagande.

Förvaltningsrättsligt skulle tillfälliga omhändertaganden därför kunna innebära långa handläggningstider med en totalt sett lång uppställningstid för de omhändertagna hundarna.

Kostnaderna för ett tillfälligt omhändertagande är med ovanstående resonemang kraftigt underskattade. Skall dessa kostnader helt landa på förvaltningsanslagen utan att medel överförs till länsstyrelserna kan det komma att motverka benägenheten att använda sig av bestämmelsen. Det saknas även tydlighet gällande kostnadsansvaret och om det i samband med ett fastställande övergår till hundägaren.

1.2 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

9 kap. 6 § Tillstyrker. Positivt att även Länsstyrelsen tillåts besluta om omedelbara omhändertagande av djur som hålls i strid med ett beslut om djurförbud.

9 kap 6 a § Tillstyrker. Tydligare med egna paragrafer än flera stycken i samma paragraf.

9 kap 8 § Tillstyrker att polismyndigheten får mandat att besluta om avlivning av svårt skadade eller sjukt djur samt att beslutet kan tas även om djurägaren inte kan kontaktas eller motsätter sig avlivningen.

Föreslår dock en förändrad formulering gällande andra stycket i 9 kap. 8 a § från:

"Innan Polismyndigheten beslutar om avlivning ska myndigheten se till att en veterinär bedömer behovet av avlivning, om det är möjligt att nå en veterinär inom skälig tid."

Till:

" Innan Polismyndigheten beslutar om avlivning ska myndigheten, om det är möjligt att nå en veterinär inom skälig tid, se till att en veterinär bedömer behovet av avlivning,"

Genom att formulera om meningen tydliggörs att polismyndigheten får besluta om avlivning utan veterinärs bedömning när denna inte kan göras inom skälig tid och det innebär ett lidande för djuret om beslutet inte fattas.

9 kap. 9 § Tillstyrker att Länsstyrelsen ansvarar för att betala ut förskott av allmänna medel för kostnader som uppkommit på grund av åtgärder enligt 5 eller 6 §§. Behövs dock förtydligande om avlivningar utförda under polisens omedelbara omhändertagande enligt 8 a-b §§ ska faktureras Länsstyrelsen. Idag finns en problematik för veterinärer gällande djur som kommer in svårt

skadade som är i behov av akut avlivning och vem som ska stå för kostnaden för detta. Detta då djurhållaren i många fall är okänd. Med polisens ökade befogenheter att besluta om avlivning av omedelbart omhändertaget djur kan det innebära en ökad kostnad där utgiften inte kan faktureras någon djurägare.

Övrig synpunkt gällande förändring djurskyddslagen:

Länsstyrelsen ser positivt på att departementet bereder vidare frågan om särskilda bestämmelser om omedelbar verkställighet i djurskyddsförordningen i annan ordning.

Konsekvenser

Länsstyrelsen delar inte Statskontorets konsekvensanalys där det anges att regeringen inte behöver tillföra ytterligare medel till länsstyrelserna för detta utan att länsstyrelserna behöver se över sina prioriteringar internt, till exempel mellan djurskyddsarbete och handläggning enligt tillsynslagen.

Flera länsstyrelser prioriterar redan resurserna mellan fler områden än tillsynslagen och djurskyddslagen vilket ofta leder till att exempelvis kontroller inom primärproduktionen prioriteras ner. Ges inga extra finansiella resurser kommer Länsstyrelsen ha ännu svårare att nå de nationella målen.

Det finns dessutom en tydlig trend 2024 gällande ett ökat antal mentalbesiktningar och omhändertaganden. Om tillfälliga omhändertaganden används kommer detta öka ytterligare och innebära belastning för polismyndigheten och länsstyrelsen. Även om flera av förslagen kan effektivisera till viss del, innebär det även att fler åtgärder förväntas tas. Att lagstifta om möjlig tillsyn skapar förväntningar på att viss tillsyn ska bedrivas, kanske främst hos allmänheten.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010 - 223 60 00 eller via e-post jonkoping@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 5278-2024 i ämnesraden för e-post.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med enhetschef Johanna Hedén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Johan Löwenadler Davidsson, avdelningschef Nina Elmsjö, länsjurist Ben Heimdal, samordnare veterinär- och djurskyddsenheten Fredrika Rasmussen och djurskyddshandläggare Anna Lagerhäll medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia

li.rs.l.remisser@regeringskansliet.se